

Vízhalózat, csatornák, folyók

A megyei, városi pártbizottság, a tanácsok és az OVH vezetőinek megbeszélése Szegeden

A Csongrád megyei települések és a mezőgazdaság vízgazdálkodásáról, a vízügyi ágazat VI. ötéves tervi eredményeiről és 1990-ig szóló elképzeléseiről folytattak megbeszélést tegnap, szerdán Szegeden, a megyei és a városi pártbizottság, a tanácsok, valamint az Országos Vízügyi Hivatal vezetői. A Papp József megyei tanácselnök vezetésével megtartott feladategyeztető tárgyaláson Petrik István, a tanácselnök általános helyettese tájékoztatta Breinich Miklóst, az OVH elnökének első helyettesét és munkatársait a vízgazdálkodás megyei helyzetéről. A terv-egyveztető munkában részt vett Bartha László, a megyei, Fraknóy Gábor, a városi pártbizottság titkára, Csonka István szegedi tanácselnök-helyettes és munkatársai, valamint az Ativizig vezetői is. (Tekintettel arra, hogy az öntözésfejlesztési tervek társadalmi vitájáról tegnapi lapunkban tudósítottunk részletesen, e helyütt a vízgazdálkodás e kérdéskörét nem érintjük.)

Az 1981-85 közötti éveket mezőgazdasági felhasználásra biztonságos ivóvízellátásra 14 új hévízkút kezdte jellemezte. Két település meg a termelést. Az 1977-kivételével minden helységben legalább kétutas vízrendszer működik. Az ivóvíz-vezetékhalózat hossza 145 kilométerrel nőtt, a be-kötött lakások száma 26 ezerrel. (Csongrád megye lakásainak 84 százaléka ivóvízzel ellátott.) Asotthalom, Maroslele, Derekegyház, Tompahát és Eperjes ivóvíz-mentesítették az arzén-től. Gondokat a szennyvíz-tisztítók túlterheltsége Csongrád, Makó, Kistelek okoz, s az, hogy már Hódmezővásárhely és Szentestisztítótelepeinek sincs szabad kapacitása. A csatorna-hálózat fejlesztésében nőtt a társulások szerepe. (Összességében közel félmilliárd forintot használtak fel Csongrád megyében szennyvíztisztításra és csatornázásra öt év alatt.)

Fürdőfejlesztésre csak vállalati forrásokból jutott pénz, s gazdálkodási gondokat okozott, hogy a fürdők fenntartásának veszteségeit a vállalatok egyre nehezebben fedezték, s erre 1986-tól a vízszámítások szerint már nem is lesznek képesek. Kommunális céllal három, ipari hasznosításra egy, a vízminőségi problémák meg-szüntetése, az elavult víz-termelő telepek és hálóza-tok rekonstrukciója, a víz-takarékos technológiák szor-galmazása. A vízügyi ágazat elképzelései szerint 1990-ig a megyében 15 ezer, eb-ből Szegeden 8 ezer 500 la-kás csatornázását kell meg-oldani, ez az előfeltétele annak, hogy a tervidőszak második felében — tartalékok felszabadításával — a tisztítóképesség bővítésére fordítható figyelmüket a tanácsok. Szegeden egyelőre azt tervezik, hogy — még az idén — bevezetik a Tisza

sodorvonalába a tisztítatlanul beömlő szennyvizet. Ehhez most kedvezőek a feltételek, hiszen az ügyis Szegeden munkálkodó úszó-kotró berendezést igénybe lehetne venni. (Ennek csak ideszállítása másfél millióba kerülne.)

A folyókról más összefü-gésben is szó esett a tegna-pi tanácskozáson. A Maros jobb partján folytatják az árvízvédelmi okokból szűk-séges töltésmegegerősítést, a Tisza saséri szakaszán pedig medermunkálatokat vé-geznek. A VII. ötéves terv-ben elkezdődik a Maros-to-rok rendezése és befejeződik a medencés kikötő építése, amelynek rakodási, vízi szállítási funkcióiról továb-bi egyeztetésekre lesz szűk-sé a közlekedési tárca be- vonásával — így állapotok meg tegnap a megbeszélés résztvevői.

A két ágazat és a szegedi tanács közti megállapodásra lesz szükség az új híd ügyé-ben is. Annak idején — fe-dezethiány miatt — elma-radt ugyanis a mederpillé-rek állékonyágát biztosító partvédőmű építése, de az időközbeni vizsgálatok ki-mutatták, hogy ez sokáig nem halasztható. Mint Si-mády Béla, az Ativizig igaz-gatója elmondta tegnap: a jégzajlaskor készült légi fel-vétel szerint a bal parti pillér épp a sodorvonalban van, és környékén a víz-mélység már megközelíti a 11 métert. A vizet elterelő építmény és a pillér védő kőszórás ára a mostani 30-34 millióról évente ötmillió forinttal nőne, ha az egyre sürgetőbb beavatkozással késlekednének. A megbeszélés ez ügyben még foly-tatódik.

P. K.

Számítógép-rendszert avattak

Szovjet gyártmányú Esz 1045-ös számítógéprendszert avattak szerdán a KSH Számítástechnikai és Ügyvitel-szervező Vállalat győri szá-mítóközpontjában. A 100 millió forint értékű beruhá-zás szovjet szakemberek közreműködésével egy-negyed év alatt készült el. Az új géprendszer a KGST-piac egyik legnagyobb kapacitá-sú, s egyben legkorszerűbb nagyszámítógépe: adattár-ban jóval több mint egymil-liárd betűt, számot tud tá-rolni. Üzembe helyezésével megteremtődtek a feltételek ahhoz, hogy a jelenleg 80 vállalattal, intézménnyel, közülettel együttműködő győri számítóközpont bőví-tse szolgáltatásait, újabb megrendelők igényeit elégít-hesse ki. Észak-Dunántúl területén.

Az adatok az ügyfelek, a partnervállalatok kisszámí-tógépeiről érkeznek az új számítógéprendszerhez, amely utat nyit az úgyneve-zett osztott adatfeldolgozás-hoz. Ez azt jelenti, hogy a kevés adatot, gyors döntést igénylő információkat to-vábbra is a kis értékű, könnyen kezelhető gépeken a munkahelyeken dolgozzák fel, míg a roppant tömegű adatállományok kezelését a számítóközpont új szá-mítógépes rendszere végzi el a megrendelőknek bérmun-kában. Ezzel az új típusú szellemi munkamegosztással elkerülhetők a vállalatoknál a párhuzamos fejlesztések. A beruházást Pesti Lajos, a Központi Statisztikai Hiva-tal elnökhelyettese avatta fel.

Ifjúsági egyesület

A KISZ KB kezdeményezése — és törvényességi felügyeletével szerdán mű-vészek, újságírók, orvosok és sportolók, közéleti szemé-lyiségek, valamint közép-is-kolások részvételével szerdán a KISZ székházában megalakult az Ifjúsági Egyesület az Alkoholizmus Ellen.

A egyesület célja, hogy öntevékeny társadalmi mun-kával segítse a józan, egész-séges életmód terjedését. Ennek érdekében rendezvé-nyeket szervez, pályázatokat hirdet, helyi csoportokat hoz létre, szorgalmazza korsze-rű oktató, tájékoztató kiad-ványok megjelenését, szesz-mentes ifjúsági szórakozó-helyek létrehozását.

Reklám és hatása

A társadalmi célú reklám-ról szimpóziumot rendezett szerdán a Magyar Reklám-szövetség a Magyar Tudományszaki Akadémia kongressz-uszi termében.

A tanácskozáson részt ve-vő mintegy 350 szakember azt vitatta meg, hogyan javítható hazánkban a propa-ganda eszközeivel az egész-ségnevelés, a közlekedésbiz-tonság, a tűzvédelem, a kár-megelőzés, az energiatakaré-kosság és a környezetvédelem.

Az elhangzott előadások tanúsága szerint a társadal-mi célú — vagyis a nem ke-reskedelmi — reklám hazai gyakorlata eddig nem hozott minden területen kellő ere-dményt, feltehetően a mód-szerbeli hiányosságok miatt. A különféle felhívások ál-talában a kalmiak, kampány-szerűek, nem sok mérhető sikert hoztak.

Eredményesebbnek bizo-nyulnak azok a program-jellegű, hosszabb távra szó-ló, átfogó megoldásra tö-rekvő propagandaakciók, amelyek az emberek szoká-

sait, szemléletmódját igye-keznek befolyásolni, kedvező irányban megváltoztatni. Ilyen például az energiata-karékossági és a városi kör-nyezettisztasági program propagandája. A felmérések szerint a megkérdezettek mintegy 35 százaléka hőszigetelést a reklámok hatására lakásának ajtaját-ablakát. Ez az arány már népgazda-sági szinten is jelentős meg-takarításokat eredményez-het. A válaszolók 25 százalé-ka az autózás terén is meg-fogadta a tanácsokat. A la-kásvilágításnál a megkérd-ezték 20 százaléka igyek-szik takarékoskodni. Viszont kevesen fogadták meg azt a tanácsot, hogy a háztartási berendezéseket rendszeresen karbantartsák, s korszerűsít-sék a fűtést.

A tanácskozással külföldi szakembereket is meghívtak. A szovjet, a belga, a finn és az olasz előadók számos olyan eredményes reklámak-cióról számoltak be, ame-lyeknek tapasztalatai ha-zánkban is jól hasznosítha-tók (MTI)

Szavatossága lejár (?)

Szereti Ön T. Olvasóm — úgyis mint T. Fogyasz-tó — a méregerős kávét? Nem biztos. Az vi-szont teljesen biztos, hogy nem szereti, ha a méreg erősen éppen a kávé miatt kezd forni Önben. Ha T. Fogyasztó, és dupla fekete helyett szimplán zaccos, forróra gőzölt vízzel „szolgálják ki”. — S biz-tos, hogy nem szereti egyetlen fogyasztó, vásárló sem, ha nem megfelelő minőségűt kap abból, amit éppen venni szeretne a pénzéért. Mérgesít a rossz feketeká-vé éppúgy, mint a zacskó aljára csúsztatott rothadó sárgarépa, összeaszott alma, a frissek közé keverve ráncszótt tegnapelőtti kalács vagy cukrászsüte-mény. Idegesít, ha rosszat kapunk, sőt ki-ki komo-lyan dühbe is gurul, ha ráadásul a rosszat úgy csem-pészlik oda neki, hogy csak otthoz vegye észre s rek-lamálnia (az üzletből való távozás után!) már kínos legyen. — Vajon hányan kapnának dührohamot na-ponta, ha mondjuk lemérnék hiteles házimerlege-ken a boltban vett hús- és hentesárut, s kiderülne, hogy nemigen stimmel a kért, kapott, fizetett ételfé-le bonyolult üzleti árkalkulációja? És ki tudná megmon-dani, mennyien rövidítettünk meg nap nap után a-zal, hogy nem jó minőségű, nem megfelelő mennyi-ségű árut adnak a pénzünkért? S hányan azzal, hogy drágábban adják el nekik az olcsóbb termékeket, meg mennyien azzal, hogy a hiánycikknek számító árukért csúszópénzt kell adni? Vajh' tudná-e valaki, mennyi olyan élelmiszert adnak el a boltokban, amire köte-lező lenne már ráújni a bélyeget, hogy szavatossága lejárt?!

Nemigen sikerülne a megrövidített mérlegelő-k nagyon népes seregét számbavenni. S gyanítom — belső ellenőrzés ide, fogyasztók tanácsa és népi ellen-őrök oda — nemigen találunk olyan céget, hol a fentihez hasonló dicstelen tetteket elkövetőket rend-szeresen számbavennék, konkrétan számonkérve raj-tuk, amit kell, aztán rájuk útnék nyilvánosan a bé-lyeget, hogy szavatossága lejárt. Azaz romlott vagy romlandó. Aki csak meg-megtéved néha-néha, s még csak romlandó, azt célszerű lenne kisebb-nagyobb büntetésekkel, juttatások, kedvezmények megvonásá-val, visszaélésre módot nem adó munkakörbe helye-zéssel ösztönözni arra, váljon ismét szavatossá. Meg-előzni, hogy esetleg egyszer majd a romlott minősí-tést kelljen rá alkalmazni! A romlott-akat pedig to-vább nem alkalmazni! Végleg kivonni a forgalomból, hogy ne okozhassanak több kárt, ne ronghassák el a többieket, a saját rossz hírükkel ne vegyék el a szak-mabeliek hitelét.

Azt a hitelt, ami a kereskedőszakma körül sajna egyre fogy — s az a helyzet fenyegeti, hogy szava-tossága lejár. Ha nem teszünk végre igazán ellene. Konkrétan, valóságosan, ott, ahol kell. Nem általá-nosságban, látszatszerűségekkel kellene eljárni az ügyben. Úgy tűnik, azzal már nemigen megyünk sem-mire, ha az ellenőrzés és a fogyasztás fórumain ügy általánosságban tárgyalgatjuk a problémákat; aztán nyilvánosságra hozunk nyilatkozatokat, hogy általá-ban romlik a kereskedelmi morál, növekszik a vissza-élések száma stb... — Megvallom, az ilyesmitől mindig elfut a méreg. Először is, mert sajnálom, hogy az általánosítás a becsléletes kereskedők hitelét (sőt, egyre jobban szakmai hitét) is kikezdi. Aztán meg kíváncsi lennék arra, kik, hol, mikor, mivel éltek vissza — hogy jó messzire elkerülhessem az „üzletü-ket”. Tűnődöm, vajon mivel „érdemlik ki” a név, cím, büntetés elhallgatását egyesek? Nem tudják az arra illetékesek, hogy a bünt és büntetést ilyen ügyek-ben ildomos nyilvánosságra hozni? Megnevezni a vétkeseket, hogy ne az ártatlapokra üssék az általá-nosítás sokszor hitelrontó bélyegét. Felmérni, hogy az ilyen esetekben a nyilvánosság társadalmi, erkölcsi erejénél fogva visszatarthatja a botladozókat, a rom-landókat is. Az elhallgatás pedig sérti a becsléletes szakmabelieket, s méginkább lendítője lehet a nem becsléletes úton járók pénz utáni dicstelen futásának. — Vezetők, kollégák, ellenőrök közös felelőssége, hogy ne hagyják. Együtt, a nyilvánosságra apellálva tudják megakadályozni, hogy tovább erősödjön az általáno-sítás. Miszerint igen sok vevő úgy summáz: „nem egészen tiszták, tisztességesek a kereskedők”. Minek következtében az ifjabb boltosnemzedék mind több tagjának pedig az motoszkálhat a fejében, hogy „ügy-is szídnak, ha becsléletes vagyok, ha nem”, sőt tán az is, hogy „lehet-e jobb a megítésem, ha becsléletes vagyok”. (S máris látom az általánosítás talajába nyújtózni a romlandóság csiráit...)

Többször, többfelé — meggyőződésem, hogy a szolgáltató, ellátó cégeknek különösen — kel-lene ellenőrizni a tevékenység és az azt vég-zők szavatosságát. Hogy lejárjon — az általánosítás kora; a manipulációk, a hitelrontások és mérlegelő-sek ideje. Merjük már elhinni, hogy ahol tisztessé-gel dolgoznak, ott bírják az ellenőrzést, a kritikát és a nyilvánosságot is! Ahol pedig nem bírják? Kérem, ott aztán különösen ne általánosítsunk!

Szabó Magdolna

Idegenforgalmi tájékoztató

A pénteken nyíló Utazás ramok széles választéka vár-'86 nemzetközi turisztikai ki-állításon részt vesznek az osztrák tartományok is, eb-ből az alkalomból sajtótájé-koztatót tartottak szerdán. Gönyű hajó fedélzetén Stá-jerország idegenforgalmi ve-zetői.

Elmondták, hogy az Ausz-tria délkeleti részén elterülő Stájerország, erdőkben rend-kívül gazdag, ennek is kö-szönheti az „Ausztria zöld szíve” elnevezést. A felüdül-ni érkező turistákat számos magas színvonalú szálloda, ni, illetve a csoportos turis-táknak

Külpolitika, tájékoztatás, jogszabályok

Képviselők megbeszélései

Az Országgyűlés külügyi bizottsága szerdán a Parla-mentben Szűrös Mátyás el-nökletével ülést tartott. Az ülésen részt vett Péter János az Országgyűlés alelnöke is.

A testületet Horn Gyula külügy-minisztériumi állam-titkar időszerű külpolitikai kérdésekről, valamint a Szovjetunió Kommunista Pártja XXVII. kongresszusa-nak külpolitikai program-járól tájékoztatta. A külügyi bizottság ezt követően meg-hallgatta Bányász Rezső ál-lamtitkárnak a Minisztertanács Tájékoztatói Hivatala elnökének időszerű tájéko-ztatásaitól tájékoztatói kérdésekről szóló beszámolóját.

A két napirendi pont vi-tájában felszólalt Réger An-tal, Kállai Gyula, Péter Já-nos, Szakács József (vala-mennyien az országos lista képviselői), Apró Antal (Csongrád megye), Fekete János (Békés megye), vala-mint Barabás János, az MSZMP KB agitációs és propagandasztályának helyettes vezetője.

Az Országgyűlés kereske-delmi bizottsága Nyers Re-zsó elnökletével szerdán ülést tartott a Parla-mentben. A testület megvitatta a belkereskedelemlről szóló 1978. évi I. törvényt, valamint a magánkereskedelemlről szóló jogszabályok módosításter-vezetést, s tájékoztatót hall-gatott meg az építőanyagel-látás és -forgalmazás helye-zetéről.

Az írásos előterjesztéshez fűzött szóbeli kiegészítőjé-ben Juhász Zoltán belkeres-kedelmi miniszter hangsú-lyozta: a belkereskedelmi törvény kihirdetése óta a gazdasági viszonyokban lényeges változások következtek be; az új üzemeltetési

formák bevezetésével és el-terjedésével jelentősen át-alakult a belkereskedelem szervezeti, gazdálkodási rendszere. Módosultak a szövetkezetekről szóló jog-szabályok, több esetben változtak a forgalmi viszonyo-kat alapvetően szabályozó

Polgári Törvénykönyv ren-delkezései. Megváltozott a vállalatirányítás rendszere; a vállalatok nagyobb önál-lósággal gazdálkodnak, tevé-kenységi körüket a jogsza-bályok keretei között szabado-n határozhatják meg. Jel-entősen növekedett a ma-gánkereskedők száma, bő-vült az általuk gyakorolha-tó szakmák köre. Erősödött az idegenforgalom népgaz-dasági szerepe, devizatermelő funkciója. Mindezek a változások szükségessé te-műszik a belkereskedelemlről szóló törvény korszerűsíté-sét, a jogi szabályozással való összhangba hozatalát, a fogyasztók érdekeit védő szabályok kiterjesztését. A belkereskedelmi törvény alapvető rendelkezései időt állóknak bizonyultak. A most tervezett változtatások egyebek között a keres-kedelmi tevékenység-re jogosultak körének szélesítésére, a gazdasági verseny feltételeinek egysé-gesítésére vonatkoznak.

Az építőanyag-ellátás és -forgalmazás helyzetéről szó-lva a miniszter kiemelte: alapvető cél az építőanyagok kínálati helyzetének fenntartása, minőségük javítása, választékuk bővítése. Az ország 860 Tüzép-telepéből ma 40 mondató korszerű-nek. A jövőben a kisebb tele-peken állagmegóvási be-ruházásokat végeznek, s mintegy 10 év alatt 100 kor-szerűen felszerelt, nagyobb Tüzép-telepet alakítanak ki